

novičke

julij - avgust 2006

Dan slovenskih svetovalnih središč * Konzorcij biotehniških šol skrbi za razvoj kakovosti sodelovanja s partnerji * Prenova temeljnega usposabljanja za strokovne delavce v središčih * Programi UŽU - usposabljanje, usposabljanje, usposabljanje * Uveljavljanje <i>Let Me Learn</i> v Evropi	3-11	DOMAČE NOVIČKE
Vabilo na srečanje izvajalcev in koordinatorjev TVU 2006 * Študentska arena 2006	12-14	TEDEN VSEŽIVLJENSKEGA UČENJA 2006
Dogovori z 41. seje	15-16	O DELU STROKOVNEGA SVETA ZA IZOBRAŽEVANJE ODRASLIH
Moda in gozd - kombinacija, da te kap * Izpolnite anketni vprašalnik in pridobite izobraževanje	17-19	KOTIČEK JE VAŠ
Vabilo na petkovo izobraževalno srečanje	20-21	PRIPRAVLJAMO
	22-23	POSVETI/KONFERENCE
	24	NOVOSTI IZ KNJIŽNICE ACS

PROGRAMSKA ZASNOVA NOVIČK

Novičke so strokovno glasilo za izobraževanje odraslih v Sloveniji. Z Novičkami želimo izboljšati obveščenost vseh, ki delamo na tem področju, ali pa smo kakor koli povezani z izobraževanjem in učenjem odraslih v Sloveniji.

V Novičkah objavljamo tele vrste informacij o izobraževanju in učenju odraslih doma in v svetu:

- opis in prikaz dogodkov in dejavnosti v izobraževanju odraslih;
- opis razvojnih, raziskovalnih in drugih programov in projektov;
- sporočila o organizacijah, njihovih potrebah, načrtih in dejavnostih;
- podatke o izobraževalnih programih in razvoju programov;
- sporočila o politiki in strategiji izobraževanja odraslih;
- novice v upravljanju in zakonodaji;
- statistične podatke;
- mnenja, stališča in predloge;
- podatke in informacije o možnostih in virih za učenje;
- podatke o napovedanih prireditvah, posvetih, publikacijah in drugih strokovnih dogodkih;
- prikaze novih knjig, člankov, didaktičnega in drugega gradiva ter novice s knjižnega trga;
- novice iz naših knjižnic, predvsem iz knjižnice ACS.

V Novičkah objavljamo kratke, jedrnate, objektivne in nepristranske prispevke.

Novičke izhajajo praviloma vsak mesec, gradivo za posamezno številko zbiramo do 10. v mesecu. Za poglobitev stikov z našimi partnerji v tujini izdajamo Novičke trikrat na leto v angleškem jeziku. Prejemniki Novičk so posamezniki in organizacije; tisti, ki se ukvarjajo z izobraževanjem in učenjem odraslih poklicno, in tudi tisti, ki delajo to prostovoljno (v društvih, strokovnih, verskih, političnih in drugih prostovoljnih organizacijah). Novičke pošiljamo brezplačno. Tako bo tudi v prihodnje, če bomo lahko stroške izdajanja poravnali iz javnih sredstev, namenjenih izobraževanju odraslih.

Novičke ureja in izdaja ACS.

Odgovorni osebi sta mag. Zvonka Pangerc Pahernik, vodja tematskega področja, in Nevenka Kocijancič, urednica.

Oblikovanje: Lina design

Prelom in tisk: Tiskarna Pleško

Naslov uredništva: Andragoški center Slovenije, Šmartinska 134a, 1000 Ljubljana,

telefon: 01 5842 560, faks: 01 5842 550, internet: <http://www.acs.si>, el. naslov: nevenka.kocijancic@acs.si

Novičke lahko preberete tudi na internetu: <http://www.acs.si/novicke/>

ISSN 1408-6484 (slovenska izdaja - tiskane)

ISSN 1581-3770 (slovenska izdaja - online)

Naklada 2.000 izvodov

Izdajo glasila Novičke denarno omogoča Ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve.

DOMAČE NOVIČKE

Informiranje in svetovanje v izobraževanju
odraslih

Dan slovenskih svetovalnih središč

Andragoški center Slovenije in svetovalna središča za izobraževanje odraslih bodo tudi letos organizirala **Dan slovenskih svetovalnih središč**, ki bo **15. septembra 2006**. Glavni namen skupne prireditve bo promocija možnosti vpisa odraslih v formalne in neformalne izobraževalne programe.

Lansko leto smo takšno prireditev organizirali prvič; promovirali smo možnosti vpisa odraslih v programe za pridobitev formalne izobrazbe. Vsa svetovalna središča so se skupaj s partnerji v dopoldanskem času predstavila v lokalnih medijih (radio, televizija, časopisi), v popoldanskem času pa so organizirala dogodke na različnih javnih mestih; predstavili so izobraževalne programe, izvajalce, pogoje za vključitev v izobraževanje, financiranje izobraževanja idr. Večina središč se je odločila za organizacijo popoldanskega dogodka v enem od nakupovalnih središč v svojem kraju, nekateri pa v bolj obiskanih predelih mesta - pred občino, knjižnico.

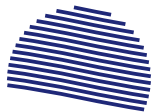
Odrasli so z zanimanjem poiskali informacije, ki so jih svetovalna središča s sodelujočimi partnerji nudila. Precejšen odziv se je odražal v kasnejšem povečanem obisku svetovalnih središč. Učenje in izobraževanje smo na ta način približali odraslim, ki jih svetovalna središča z običajno promocijo (časopisi, radio, zgibanke) ne dosežejo.

Glede na pozitivne izkušnje so se vsa središča odločila, da bo Dan slovenskih svetovalnih središč postal tradicionalna prireditev v septembru, mesecu, ko se začneja novo izobraževalno leto.

Glavno temo letošnjega Dneva razširjamo na promocijo neformalnih izobraževalnih programov, sam koncept prireditve pa ostaja nespremenjen: v dopoldanskem času se bodo svetovalna središča skupaj s partnerji predstavljala v lokalnih medijih, v popoldanskem času pa bodo organizirala dogodke na različnih javnih mestih.

Natančnejše informacije o krajih dogodkov bomo objavili konec avgusta na spletnih straneh projekta ISIO - <http://www.isio.acs.si> in v Žarišču ACS <http://www.acs.si/zarisce/>.

Andreja Dobrovoljc (andreja.dobrovoljc@acs.si), ACS

Kakovost v izobraževanju odraslih

Konzorcij biotehniških šol skrbi za razvoj kakovosti sodelovanja s partnerji

Leta 2005 je Konzorcij biotehniških šol Slovenije oblikoval projekt *Biotehniška področja, najbolj učeča se okolja* in zanj uspel pridobiti sredstva Ministrstva za šolstvo in šport in Evropskega socialnega sklada. V projektu so si zastavili niz strateških ciljev, s katerimi želijo odgovoriti na razvojna vprašanja in izzive, ki so pred strokami in panogami, za katere izobražujejo. Eno izmed področij, ki se jim pri tem zdi zelo pomembno, je tudi vprašanje kakovosti izobraževanja, zato so se v okviru projekta želeli usposobiti za bolj kakovostno delo. Opredelili so niz kazalnikov, ki se jim zdijo pomembni za zagotavljanje kakovosti izobraževanja. Eden izmed teh je tudi sodelovanje šole z okoljem. Ugotavljali so, da je za kmetijske in živilske šole značilno bolj naključno sodelovanje z zunanjimi partnerji, medtem ko naj bi prav z omenjenim projektom dosegli povečano in izboljšano sodelovanje vseh šol, ki sestavljajo Konzorcij, z okoljem in partnerji iz tega okolja. Želeli so, da bi bili njihovi izobraževalni programi res odraz potreb gospodarstva in okolja, v katerem delujejo; da bi bili nosilci inovativnega znanja in da bi s sodelovanjem strokovnjakov iz prakse dosegali boljšo kakovost izobraževanja.

Že v lanskem letu so sodelujoče šole organizirale srečanje, na katero so povabile Šolo za ravnatelje, Center za poklicno izobraževanje in Andragoški center Slovenije z namenom, da jim predstavijo različne modele za presojanje in razvijanje kakovosti. Andragoški center je tako predstavil model Ponudimo odraslim kakovostno izobraževanje - POKI.

Pet šol, članic Konzorcija, in sicer Šolski center Ptuj, Poklicna in tehniška kmetijska šola Ptuj, Biotehniški izobraževalni center Ljubljana, Vrtnarska šola Celje, Srednja gozdarska in lesarska šola Postojna in Srednja kmetijska šola Rakičan, se je odločilo, da bodo samoevalvacijo izpeljale po modelu POKI.

Ob začetku so vse sodelujoče šole oblikovale skupino za kakovost, ki naj bi skrbela za prenos informacij, izvajanje dejavnosti in motiviranje celotnega učiteljskega zbora za razmišljanje in ukrepanje pri razvoju kakovosti. Naslednji korak, ki so ga naredile, je bil ta, da so pregledale, s katerimi partnerji že imajo vzpostavljene delovne povezave in s katerimi ne. Po tej fazi si je vsaka šola izbrala eno ali več skupin partnerjev, da bi v procesu samoevalvacije podrobneje presodili sodelovanje z njimi in ocenili, kaj bi morali narediti, da bi to sodelovanje še izboljšali.

Večinoma so bila to različna kmetijska ali živilska podjetja, zadruge, pa tudi svetovalne službe v osnovnih šolah ali bivši udeleženci izobraževanja. Izbrane partnerje so nato s pomočjo anketnih vprašalnikov in intervjujev povprašali, kako oni ocenjujejo določeno ravnanje šole. Mnenje o tem so zbirali tudi med zaposlenimi. Tako jih je zanimalo:

- kako podjetja in druge organizacije ocenjujejo ustreznost in kakovost izobraževalnih programov, ki jih izvajajo;
- ali so podjetja pripravljena sodelovati pri pripravi programov spopolnjevanja za zaposlene v panogi ter pri izpeljavi le-teh,
- ali so vsebine in načini komuniciranja med šolami in partnerji v gospodarstvu in lokalnem okolju primerni ali ne,
- kako znanje, ki so ga pridobili na šoli, ocenjujejo bivši dijaki, ki nadaljujejo z izobraževanjem, ali je pridobljeno znanje ustrezno in zadostno,
- ali šolske svetovalne službe na osnovnih šolah pridobijo od njih ustrezna gradiva, ki so jim v pomoč pri predstavljanju poklicev in izobraževanja, ki ga izvajajo.

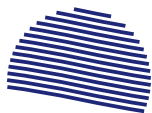
Na podlagi ugotovitev je vsaka šola oblikovala akcijski načrt za razvoj kakovosti sodelovanja s partnerji. V njem je opredelila različne dejavnosti, s pomočjo katerih bodo v šolskem letu 2006/2007 vpeljevali različne novosti, da bi dosegli (še) boljše rezultate.

Na zaključni delavnici, ki je bila na Andragoškem centru Slovenije konec maja 2006, so sodelujoče šole pripravile priporočila, ki jih bodo predložile Konzorciju biotehniških šol o svojih izkušnjah. Med drugim so zapisale: *»Metodo samoevalvacije bi priporočili tudi drugim šolam in drugim organizacijam, saj ugotavljamo, da je bila uporaba te metode dobra izbira. S pomočjo instrumentarija oziroma anonimnih vprašalnikov smo dobili kar nekaj pomembnih rezultatov, ki so potrdili ustrezno izbiro področja samoevalvacije, za katerega smo na začetku predvidevali, da je bolj šibko. Model Ponudimo odraslim kakovostno izobraževanje – POKI, s pomočjo katerega smo izpeljali samoevalvacijo, bi priporočili drugim zaradi naslednjih značilnosti: omogoča zelo sistematičen pristop, izdelani so pripomočki za pripravo instrumentarija, priložena je ustrezna literatura, skupina za kakovost je vodena skozi celoten postopek samoevalvacije, navodila so primerna in jasna, omogočeno je strokovno svetovanje pri oblikovanju samoevalvacijskega instrumentarija ter pri interpretaciji rezultatov.«*

Sodelujoče šole so bile zelo dobre sodelavke v projektu, ki ga ne bi bilo mogoče izpeljati brez njihovega dejavnega delovanja: ACS na skupnih delavnicah posreduje le nekatera temeljna teoretska izhodišča in smernice za delo v praksi, šole pa projekt izpeljujejo v svojih delovnih sredinah, seveda ob neprestanem svetovalnem delu ACS. Šole so sodelovale zavzeto in bodo lahko po naši oceni v sedanje ravnanje uvedle marsikatero izboljšavo, zaradi česar smo zadovoljni tudi na Andragoškem centru Slovenije. Hkrati pa je bila za nas to priložnost, da smo model POKI preizkusili v skupi-

ni šol, v kateri vse ne izvajajo izobraževanja odraslih. Ugotovili smo, da je model brez posebnih težav mogoče uporabljati tudi v izobraževanju mladine, kar je za nas dragocena izkušnja.

Sonja Klemenčič (sonja.klemencic@acs.si), ACS

Središča za samostojno učenje

Prenova temeljnega usposabljanja za strokovne delavce v središčih

Tradicija organiziranega samostojnega učenja v Sloveniji že presega desetletje. V projektu Razvoj organiziranega samostojnega učenja, katerega nosilec je Andragoški center Slovenije, smo od vsega začetka (od leta 1995) dejavnost razvijali po posameznih fazah. Danes je v Mrežo središč za samostojno učenje vključenih 34 organizacij. V središčih za samostojno učenje je poleg primerno opremljenega učnega prostora, kjer se udeleženci lahko učijo s pomočjo ustreznega in raznovrstnega učnega gradiva, multimedijske opreme in drugih učnih pripomočkov, na voljo tudi **strokovna pomoč**. To zagotavljajo ustrezno usposobljeni sodelavci (informatorji, svetovalci, mentorji), ki se za delo v središčih usposablja v dveh programih temeljnega usposabljanja, in sicer v *Uvodnem seminarju o postavitvi in vodenju središča za samostojno učenje* in programu *Svetovanje in mentorstvo pri organiziranem samostojnem učenju*. Oba sta namenjena sodelavcem iz organizacij, ki nameravajo vzpostaviti dejavnost organiziranega samostojnega učenja ali pa želijo za delo v središčih usposobiti nove sodelavce.

Programa sta bila razvita v prvih letih razvoja projekta za potrebe temeljnega usposabljanja strokovnih delavcev v središčih za samostojno učenje. Z razvojem in širjenjem dejavnosti, rastjo števila središč, novimi pristopi k učenju in razvojem tehnologije se je pokazala potreba po posodabljanju vsebin. Prvo delno prenovu smo izpeljali v letu 2002; za leto 2006 pa smo iz Evropskega socialnega sklada pridobili sredstva za posodobitev obeh temeljnih programov, kar je sovpadalo z ustanavljanjem t.i. Centrov za vseživljenjsko učenje (CVŽU). Znotraj teh centrov se bo širila tudi dejavnost organiziranega samostojnega učenja, zato so nosilci CVŽU v letošnjem letu v oba programa vključili svoje sodelavce in sodelavce iz partnerskih organizacij.

Ena ključnih možnosti pridobivanja znanja v sodobnem svetu je pridobivanje znanja po internetu, kar pogojuje novo obliko pismenosti: sposobnost uporabe sodobne

informacijsko-komunikacijske tehnologije (IKT). Ta tehnologija omogoča e-učenje: po internetu, v spletnih učilnicah, z uporabo drugih elektronskih pripomočkov (na primer: CD, DVD) ipd. Strokovnjaki menijo, da je internet največja tehnološka sprememba v izobraževanju od prve tiskane knjige pred približno 500 leti. Napovedi, da bo v 21. stoletju kar 60 % učenja potekalo po internetu, so sicer drzne, kljub temu pa za nas to pomeni, da se moramo na to dobro pripraviti.

V letu 2006 smo prenovljenim vsebinam dodali nove ter posodobili obliko izpeljave obeh programov. V skladu s sodobnimi trendi in možnostmi uporabe različnih virov ter IKT smo izvajanju izobraževanja dodali pomembno kakovost.

Prav sodelavci dejavnosti organiziranega samostojnega učenja so tisti, ki nujno potrebujejo dodatno usposobljenost za rokovanje s sodobno IKT, pri čemer je pomembno, da si pridobijo znanje in vedenje o možnostih učenja in izobraževanja na daljavo. V središčih prav oni zagotavljajo možnost uporabe IKT na ljudem prijazen način, zato je izjemno pomembno, da imajo tudi sami čim več izkušenj z možnostmi, ki jih ponuja. Izkušnje uporabe interneta v učne in izobraževalne namene zadnjega desetletja kažejo, da zelo dobre učne in izobraževalne rezultate daje kombinacija srečanj v živo z možnostjo izvajanja usposabljanj po internetu. Za to obliko je v tujini uveljavljen izraz *'blended learning'*. Oba programa smo v kombinaciji tradicionalnega (srečanja v živo v učilnici) in e-učenja (po internetu na daljavo v t.i. spletni učilnici, uporabili smo orodje Moodle) prvič izpeljali v marcu in aprilu 2006. Udeleženci prenovljenih programov temeljnega usposabljanja delavcev v središčih za samostojno učenje se tako pridružujejo novi generaciji udeležencev izobraževanj po internetu, hkrati pa samostojno usvajajo vsebine, ki jih potrebujejo za uspešno opravljanje svojega dela, in tako enega od načinov izvajanja dejavnosti organiziranega samostojnega učenja izkusijo na lastni koži.

Poleg posodobljenih vsebin so glavne pridobitve obeh prenovljenih programov v tem, da:

- udeleženci del vsebin usvajajo z individualnim in skupinskim sodelovanjem po internetu v spletni učilnici;
- oba programa (poleg srečanj 'v živo') približno en mesec potekata z aktivnostmi v spletni učilnici (tako zagotavljamo kvalitetnejše usvajanje vsebin, večjo dejavnost udeležencev);
- z usvajanjem vsebin za področje organiziranega samostojnega učenja sodelavce središč usposabljammo tudi za uporabo sodobne IKT pri učenju in izobraževanju.

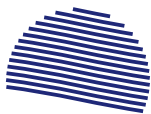
Uvodni seminar poteka skupaj 21 delovnih dni: po uvodnem srečanju v tradicionalni učilnici ob začetku programa (6 ur) teče e-izobraževanje v spletni učilnici z aktivnim delom eno do dve uri vsak delovni dan. Udeleženci v zadnjem tednu usposabljanja po navodilih pripravijo projektne naloge o konceptu lastnega središča in njegove vpetosti

v lokalno okolje ter organizacijski načrt vzpostavitve središča. Program *Svetovanje in mentorstvo* poteka skupaj 15 delovnih dni z dvema srečanjema v tradicionalni učilnici: med uvodnim (6 ur) in zaključnim srečanjem (5 ur) se udeleženci dejavno e-izobražujejo v spletni učilnici.

V letošnjem letu smo izpeljali že dve izvedbi *Uvodnega seminarja* (v septembru in oktobru načrtujemo tretjo) in tri izvedbe programa *Svetovanje in mentorstvo*. Skupaj so se v oba programa vključili 103 udeleženci (44 v *Uvodni seminar* in 59 v program *Svetovanje in mentorstvo*).

V naslednji številki vam bomo predstavili rezultate oziroma kratko analizo izpeljave prenovljenih programov ter odzive udeležencev na novosti.

Jasmina Orešnik (jasmina.oresnik@acs.si), ACS
Ema Perme (info@permeum.net), zunanja sodelavka ACS

Področje pismenosti

Programi UŽU - usposabljanje, usposabljanje, usposabljanje

V programih za dvig pismenosti (programi UŽU) resnično ne poznamo počitka. Maja smo zaključili z usposabljanjem četrte generacije učiteljev UŽU. Število je s tem poskočilo že na približno¹ 140 (prej 97) učiteljev. Tokratno usposabljanje se je razlikovalo od dosedanjih, saj so se učitelji usposabljali ne le za dva, temveč za pet programov UŽU², kar je predstavljalo kar zajeten organizacijski zalogaj.

Usposabljanje je bilo zato organizirano po naslednjem ključu:

- Učitelji so začeli s **Temeljnim usposabljanjem učiteljev za programe UŽU**, in sicer z delavnicami na temo spoznavanja pismenosti, metod dela z odraslimi, dinamike v skupini in podobno.
- Drugi sklop je obsegal **specifična usposabljanja**, namenjena posameznemu programu. Učitelji so iz dveh skupin Temelnega usposabljanja oblikovali pet skupin (odvisno od tega, za kateri program se je posameznik želel usposobiti), v katerih so spoznavali posebnosti posameznega programa. Pridružili so se jim še tisti

¹ Približno zato, ker še niso vsi učitelji uspešno zaključili usposabljanja.

² V Noviškah sem decembra 2005 opisala tri nove programe UŽU - Izzivi podeželja (UŽU-IP), Moj korak (UŽU-MK) in Jaz in moje delovno mesto (UŽU-MDM).

učitelji, ki so Temeljno usposabljanje že zaključili in so se le do-usposabljali za nove programe.

- Učitelji, ki so se letos prvič usposabljali za delo učitelja UŽU, so se spet združili v **temeljnem usposabljanju**, kjer so se poglobili v računske, pisne, bralne in govorne spretnosti, se posvetili aktivnemu državljanstvu, uporabi informacijsko-komunikacijske tehnologije itn.
- Vsi učitelji so nato pripravili **izvedbeni načrt**, ki je bil v primerjavi s prejšnjimi usposabljanji nekoliko spremenjen: pripravljala sta ga dva učitelja skupaj (navajanje na delo v paru), pa tudi vsebinsko smo ga preoblikovali oziroma dopolnili.

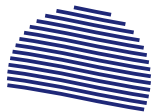
Učitelji, ki so oziroma bodo usposabljanje uspešno zaključili, bodo septembra na slavnostni podelitvi v Tehniškem muzeju Slovenije v Bistri prejeli potrdila z nazivi **učitelj/-ica UŽU**.

Septembra pa se bo začelo že novo usposabljanje učiteljev UŽU. Tokrat bomo organizirali le krajša do-usposabljanja za tri nove programe UŽU. To pomeni, da se bodo učitelji, ki so se že usposobili za delo v programu/-ih UŽU, lahko do-usposobili za delo še v katerem izmed ostalih. Temeljno usposabljanje bomo pripravili glede na potrebe (zanimanja obstoječih izvajalcev) in ko bo dogovorjeno financiranje.

Usposabljanja se bodo torej konec jeseni zaključila. Predvidevamo, da jih nekaj časa ne bomo izvajali. To pa še ne pomeni, da se bodo naše dejavnosti na področju programov UŽU zaključile. Ravno nasprotno – naše delo se bo šele začelo. Skupaj z učitelji se bomo trudili za promocijo in umestitev novih programov UŽU, obiskovali bomo izvedbene skupine in ob pomoči učiteljev iskali tipične projekte, ki se lahko odvijajo v programih, pripravljali bomo organizacijsko-evalvacijske delavnice, delavnice strokovnega spopolnjevanja itd. Skratka, še naprej se bomo trudili razvijati vseh pet obstoječih programov UŽU. Kdo ve, morda se bodo pokazale potrebe še za kakšnega novega?

Novosti oziroma dogajanje na področju pismenosti lahko spremljate na naših spletnih straneh <http://pismenost.acs.si>.

Ana Ileršič (ana.ilersic@acs.si), ACS

Predstavitev Grundtvig projekta Uveljavljanje *Let Me Learn*¹ v Evropi

V projektu *Let Me Learn - LML* je od marca 2004, ko smo se prvič srečali v Londonu, sodelovalo sedem partnerskih držav: Anglija, Češka, Italija, Malta (nosilka projekta), Nizozemska, Slovenija in Španija. Posebnost tega evropskega projekta je vključevanje ameriške strokovnjakinje, dr. *Christine Johnston* iz Univerze Rowan, avtorice filozofije *Let Me Learn - LML*. Izkazalo se je, da je pomembno odpreti evropski prostor za izmenjavo znanj in izkušenj tudi drugim delom sveta.

Glavni **namen projekta** je bil uveljavljanje filozofije *LML*. To je proces, v katerem gre za kompleksen pogled na učenje. Učenja posameznika, kot pravi avtorica, ni mogoče označiti s posameznimi karakteristikami; pomembno ga je opazovati kot proces, ki se spreminja, in iskati vedno nove možnosti za posameznikovo rast in razvoj. Za ugotavljanje t.i. učnih vzorcev je razvila inštrumentarij (Learning Connections Inventory - LCI) za različne ciljne skupine (odrasli, otroci različnih starosti), ki ga strokovnjaki že skoraj petnajst let uporabljajo pri razvoju individualnih in skupinskih pristopov k učenju v vseh državah ZDA pa tudi ponekod v Evropi. Proces *LML* temelji na interaktivnem učnem modelu (Interactive Learning Model - ILM) z upoštevanjem metakognitivnih procesov in pomaga pri:

- pospeševanju zavedanja in prepoznavanju načinov učenja;
- razvoju sposobnosti prikaza lastnih načinov učenja;
- učinkovitem pristopu k učenju v vseh okoliščinah in z veliko mero samozavesti.

Posamezne cilje projekta bi lahko strnili v:

- načrtovanje modelov uvajanja *LML* v posameznih državah;
- izobraževanje in usposabljanje strokovnjakov partnerskih organizacij za uporabo LCI ter širjenje procesa *LML* s pridobitvijo licence;
- izpeljava uvajanja procesa *LML* in uporabe LCI v posameznih državah partnericah;
- pridobitev in podelitev licenc *LML*;
- načrtovanje nadaljnjega razvoja in objavo rezultatov uporabe LCI v državah partnericah in v širšem evropskem prostoru.

Partnerske organizacije, ki so v projektu sodelovale, imajo različno poslanstvo, kar pomeni, da zagotavljajo učno in izobraževalno ponudbo različnim ciljnim skupinam. Pri uveljavljanju *LML* so sodelovali:

¹ *Let Me Learn* je zaščiteno ime (blagovna znamka), zato ga ne prevajamo.

- Češka (mesto Hradec Králové): osnovnošolski otroci in učitelji ter profesorji Fakultete za informatiko in menedžment ter Pedagoške fakultete;
- Italija (Sviluppumbria): Regionalna agencija za ekonomski razvoj Umbrije v sodelovanju s profesorji Univerze v Umbriji;
- Malta: Univerza na Malti – Evropska enota: Let Me Learn Malta (Pedagoška fakulteta v sodelovanju z zaposlenimi na Kolidžu za umetnost, znanost in tehnologijo);
- Španija: L@TE Rovira in Virgili univerza iz Tarragona (profesorji in drugi zaposleni obeh univerz);
- Velika Britanija: European Access Network (organizacija, ki je imela povezovalno funkcijo v projektu med ZDA in Evropo);
- Nizozemska: ECHO - nevladna organizacija, ki izvaja različne projekte za begunce in priseljence;
- Slovenija: Ljudska Univerza Jesenice (v sodelovanju z ACS in strokovnjaki Svetovalnih središč za odrasle – ISIO).

Zaradi različnosti sodelujočih ustanov so bili tudi modeli uveljavljanja LML različni.

Pristop ali proces LML je težko primerjati s katerimkoli že znanim načinom ugotavljanja učnih karakteristik ali stilov, saj, kot je povedala *dr. Christine Johnston* na zaključni konferenci na Malti, »*njegova temeljna značilnost ni orodje, temveč proces*«, ki ga je pomembno sprožiti, začeti in usmerjati, tako pri posamezniku kot pri učečih se skupinah. To je vsekakor proces, ki ga je vredno poskusiti, začeti in graditi dalje. Njegova temeljna nota je čista in plemenita: spoznati lasten proces učenja, se ga zavdati, ga sprejeti in se z njim uspešneje učiti in delovati dalje, kjerkoli in kadarkoli.

V prihodnji številki *Novičk* bom nekaj več zapisala o rezultatih projekta, ki so bili predstavljeni na zaključni konferenci partnerskih organizacij marca letos na Malti.

Emma Perme (info@permeum.net), zunanja sodelavka ACS

TEDEN VSEŽIVLJENJSKEGA UČENJA 2006

Skupni koraki pri uresničevanju letošnjega
načrta TVU

Vabilo na srečanje izvajalcev in koordinatorjev TVU 2006

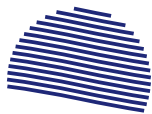
Vabimo vas na **drugo letošnje srečanje izvajalcev in koordinatorjev TVU 2006**, ki bo v **torek, 19. septembra 2006**, ob 10. uri v seminarski sobi Andragoškega centra Slovenije, Šmartinska 134a v Ljubljani.

Člani delovne skupine za pripravo TVU bomo udeležencem posredovali zadnje informacije in napotke za izpeljavo letošnje manifestacije. Spregovorili bomo tudi o izpeljavi razpisa za sofinanciranje izobraževanja odraslih - projekt TVU 2005 in 2006.

Promocijsko gradivo - plakata in zloženka - bo pripravljeno, zato vas prosimo, da do **petka, 15. septembra 2006**, ob **potrditvi svoje udeležbe** Alenki Mavsar (tel.: 01 5842 557, e-naslov: alenka.mavsar@acs.si) sporočite tudi natančno število želenih izvodov.

Podrobnejši dnevni red bo objavljen na spletni strani <http://tvu.acs.si/zarisce/>.

Delovna skupina za TVU

Največja izobraževalno-sejemska prireditev za
mlade v Sloveniji

Študentska arena 2006

Študentska arena bo letos že sedmo leto zapored na enem mestu združila ideje in priložnosti s področja izobraževanja, zaposlovanja, kulture, mednarodnega sodelovanja in preživljanja prostega časa. Največja izobraževalno-sejemska prireditev za mlade v Sloveniji se bo odvijala med **17. in 19. oktobrom** na **Gospodarskem razstavišču** v Ljubljani¹.

¹ Kot že vrsto let doslej se bo Študentska arena s svojim izobraževalnim programom povezovala tudi s programom Tedna vseživljenjskega učenja - TVU 2006.

Privedite, ki vsako leto privabi več kot **25.000 obiskovalcev** iz vse Slovenije, bo ponudila možnost številnim organizacijam, podjetjem in posameznikom, ki s svojimi programi in produkti navdušujejo mlade, jih spodbujajo k dodatnemu izobraževanju in razvijajo njihovo ustvarjalnost, da se predstavijo na razstavi in v različnih programskih sklopih, ki jih zaokrožajo izobraževalni, kulturni in spremljajoči program.

Vsako leto obiskovalci Študentske arene pokažejo veliko zanimanje za izobraževalne vsebine, zato se v treh dneh zvrsti več kot 60 predavanj, okroglih miz in delavnic. Izobraževalne dejavnosti potekajo na Študentski areni na več mestih - največ vsebin predstavijo v predavalnicah, manjši delež programa pa se odvije kar v sejemski hali na različnih info točkah, kot so Avenije in Arenino križišče.

Avenije so interaktivni koticiki znotraj razstavnega prostora, ki so tematsko razdeljeni na štiri področja:

- **Avenija prostovoljstva** je pomembno mesto za spodbujanje in širjenje prostovoljstva in drugih dobredelnih dejavnosti med mladimi tako v Sloveniji kot tudi v tujini;
- na **Aveniji Evrope** se mladi seznanijo z evropskimi kulturami, njihovimi znamenitostmi in študijem v tujini;
- na **Aveniji ustvarjalnosti**, kot že samo ime pove, mladi odkrivajo svoje potenciale;
- **Družina ŠOU** mladim predstavi številne programe in dejavnosti, ki jih ponuja.

Arenino križišče, ki privablja obiskovalce že s svojo privlačno podobo, je rezervirano za srečanja študentov in dijakov z znanimi osebnostmi oziroma za zanimive tematsko obarvane pogovore. Mladi tako dobijo priložnost, da osebno stopijo v stik z ljudmi, ki jim v sklopu interaktivnega Areninega križišča zaupajo svoje življenjske izkušnje, spregovorijo o svojih nenavadnih doživetjih, predstavijo svojo deželo in še marsikaj zanimivega.

Letošnja novost Študentske arene je **multimedijsko središče**, ki mladim odpira vrata v svet interneta, digitalne fotografije in videa, računalniških iger, mobilne tehnologije in drugih oblik komuniciranja. V multimedijskem središču se nahaja tudi **Mini kino**, ki bo osrednja točka kulturnega dogajanja in bo postregel s tujo in domačo produkcijo, kratkimi ter risanimi filmi. V sklopu Mini kina se bodo odvijale tudi okrogle mize, t.i. *Poglej, prisluhni in povej!* Kot že samo ime pove, bomo najprej predvajali kratke filme na določeno temo, nato pa bo sledil razgovor s strokovnjaki in obiskovalci. Prvi dan, 17. oktobra, ki je hkrati tudi **Mednarodni dan boja proti revščini**, bo pogovor na temo *Pravičnega trgovanja*, drugi dan bomo v sodelovanju z Informacijsko pisarno Evropskega parlamenta predstavili temo *Mobilnost delovne sile v EU*, tretji dan pa je namenjen *kreativnosti mladih ter odkrivanju in uresničevanju njihovih potencialov*.

Izobraževalni program v glavnih predavalnicah bo potekal po treh že ustaljenih sklopih:

- **Vesolje idej** pokriva predavanja z aktualnimi temami s področja znanosti, novih tehnologij, družboslovja in okoljevarstvenih vprašanj.
- **Planet priložnosti**² bo mladim ponudil koristne informacije in odgovore na vprašanja, kako se spopasti z iskanjem prve službe, kako iskati možne zaposlitve, kako si ustvariti poklicno pot doma ali v tujini, kako napisati odličen življenjepis in kakšne so alternative konvencionalnemu delovnemu razmerju. Ne bomo pozabili niti na poklice prihodnosti, mlade pa bomo seznanili s pastmi ob podpisovanju pogodb o zaposlitvi in pravicah, ki jih imajo kot zaposleni.
- **Ocean doživetij** se bo usmeril na človeka in njegovo osebnost. Na predavanjih in okroglih mizah bomo posebej izpostavili zdravje, premagovanje stresa, osebnostno rast in alternativne znanosti ter se usmerili na dejavno preživljanje prostega časa, kar bomo mladim predstavili v številnih ustvarjalnih delavnicah.

Več informacij o prireditvi najdete na <http://www.dobimo.se/>.

Janja Drole in Nina Perne (info@dobimo.se), GR Inženiring d.o.o.

² Andragoški center bo Planet priložnosti obogatil s tremi zanimivimi delavnicami, na katerih bodo predstavljeni centri vseživljenjskega učenja, uporabnost e-portfolia in ukrepi za zviševanje ravni pismenosti.

O DELU STROKOVNEGA SVETA RS ZA IZOBRAŽEVANJE ODRASLIH

Spremljamo pobude, mnenja, sklepe...

Dogovori z 41. seje

Člani Strokovnega sveta RS za izobraževanje odraslih so se 29. junija 2006 sestali na svoji 41. seji. Obravnavali so Nacionalno strategija za razvoj pismenosti ter poročilo o poklicni maturi in o študiju na daljavo na področju izobraževanja odraslih v Sloveniji. Seznanili so se tudi s pripravo splošnoizobraževalnega modula za izobraževanje odraslih in s pobudo za ponovno uvedbo programov usposabljanja.

Nacionalna strategija razvoja pismenosti

Strokovni svet je ob *Nacionalni strategiji razvoja pismenosti* obravnaval že pripravljeno *Strategijo za zviševanje ravni pismenosti odraslih v Sloveniji*. Gradivi sta predstavili *dr. Livija Knaflič* in *mag. Ester Možina* z Andragoškega centra Slovenije. Člani strokovnega sveta so oba dokumenta podprli. Predlagali so, da se poleg bralne pismenosti poudari še druge vrste pismenosti. Pri uresničevanju obravnavane strategije pričakujejo sodelovanje vseh vladnih resorjev. Za posamezna področja je treba podrobneje opredeliti načine uresničevanja (tudi izvajalce posameznih nalog in financerje); za izobraževanje odraslih je to že pripravljeno. Strokovni svet je predlagal, da se posamezne ravni pismenosti uskladijo z evropskim kvalifikacijskim okvirom. V dokončno oblikovanje strategije se naj vključijo vsi socialni partnerji; dokument naj obravnava tudi Ekonomsko-socialni svet.

Poročilo o poklicni maturi

Člani strokovnega sveta so se seznanili s *Poročilom o poklicni maturi 2005* in ugotovili, da so odrasli na poklicni maturi uspešni. Menijo, da je treba več vlagati v razvoj poklicne mature ter v kvalitetno izpeljevanje programov, ki naj bolj vodijo v pridobivanje kompetenc kot pa razdrobljenih predmetnih znanj. Poklicna matura daje dvojno kvalifikacijo: za zaposlitev in za nadaljnje izobraževanje. Postane naj enakovredna splošni maturi, kar pa nikakor ne pomeni vsebinske enakosti obeh matur. Člani sveta so se strinjali, da se poveča eksternost, vendar ne na račun poklicne usposobljenosti. Zlasti pri četrti enoti je treba vključiti zunanje ocenjevalce, ki pa se morajo predhodno dousposobiti.

Izobraževalni programi usposabljanja

Strokovni svet je obravnaval pobudo Zveze ljudskih univerz Slovenije oziroma socialnih partnerjev pomurske regije za ponovno uvedbo javno-veljavnih izobraževalnih programov za usposabljanje. Člani so pobudo podprli s pripombo, da je treba tem programom zagotoviti zakonsko podlago. Strinjali so se z oceno, da so programi usposabljanja odraslih za manj zahtevne poklice zapolnjevali pomembno vrzel na trgu dela. Taki programi so pomembna sestavina vseživljenjskega učenja in prilagajanja trenutnim potrebam na trgu dela. Javno-veljavni izobraževalni program bi morali vključevati tudi nujne splošne kompetence, ki jih pri internih programih usposabljanja ni, kar zmanjšuje mobilnost delavcev. Delodajalci bi tako vedeli, kam lahko usmerijo svojega delavca po določeno znanje. Ker je program javen, se lahko tudi natančno seznanijo, kakšna znanja in usposobljenost delavci pridobijo, hkrati pa se lahko z izvajalcem posebej dogovarjajo za posebnosti. Člani sveta so menili, da so taki programi lahko smiselna dopolnitev sistemu certificiranja za NPK, posebej pri manj zahtevnih deficitarnih poklicih oziroma sklopih znanj za določena dela.

Drugo

Pri obravnavi **Poročila o študiju na daljavo** so člani strokovnega sveta menili, da se mora pospešiti razvoj tovrstnega študija. Poudarili so, da je treba pripraviti strategijo, pravni okvir, zaščito in ustrezno verifikacijo programov in izvajalcev ter usposobiti pripraviljavce gradiv in mentorje za kakovostno izvajanje študija na daljavo, ki bi moral postati pomembna sestavina oziroma del e-učenja.

Andragoški center Slovenije je posredoval Strokovnemu svetu RS za izobraževanje odraslih informacijo, da je v Načrtu dela ACS za leto 2006 predvidel tudi oblikovanje **splošno-izobraževalnega modula za izobraževanje odraslih**. Pri pripravi izhajajo iz določil Resolucije o nacionalnem programu izobraževanja odraslih in evropskih Skupnih okvirov na področju razvoja ključnih kompetenc ter Skleпов Sveta predstavnikov vlad držav članic o vlogi razvoja spretnosti in veščin pri spodbujanju doseganja ciljev Lizbonske strategije. Člani strokovnega sveta so soglasno podprli pripravo takega modula, posebej pa so se strinjali s tem, da bo splošnoizobraževalni modul zasnovan kompetenčno in ne predmetno. Menili so še, da je treba splošne kompetence pripraviti nivojsko, ker bo kljub cilju, zapisanem v Resoluciji o nacionalnem programu izobraževanja odraslih, da naj bi večina dosegla splošne kompetence na ravni štiriletnega srednjega izobraževanja, del populacije dosegel nižjo raven, primerljivo s splošnimi kompetencami nižjega ali srednjega poklicnega izobraževanja.

Irena Komac (irena.komac@gov.si),
Strokovni svet RS za izobraževanje odraslih

KOTIČEK JE VAŠ

Mednarodna mladinska izmenjava **Moda in gozd - kombinacija, da te kap**

Vseživljenjsko učenje - nuja današnjega dne - nudi izjemne priložnosti vsem starostnim skupinam. To velja za organizatorje in udeležence različnih dogodkov oziroma prireditev. Teme so različne, prav tako pristopi, inovativnost nima meja. Udeleženci se raje odločajo za zanimive teme in pristope, ki omogočajo ustvarjalnost. Če smo organizatorji dovolj senzibilni, nam že situacija (na)kaže prave poti.

Od ustanovitve - leta 1994 - deluje Vitra na različnih področjih trajnostnega razvoja podeželja in v iskanju pravih poti. Pomemben del energije - mogoče celo najpomembnejši - namenjamo različnim oblikam učenja prebivalcev podeželja (mladi, odrasli, podjetniki, brezposelni, kmetje in nevladne organizacije). Sodelovanje z Andragoškim centrom Slovenije nam je omogočilo delovanje v Tednu vseživljenjskega učenja (TVU) in spoznavanje bogastva podeželja. Znanje, ki je plod sodelovanja, vgrajujemo v naše dejavnosti in ga posredujemo naprej.

Letošnje poletje je naše reference obogatila mednarodna mladinska izmenjava. Od 17. do 26. julija smo izpeljali mednarodni projekt *Moda in gozd (Fashion in the forest)* - program Mladina, akcija A1. Desetdnevna mladinska izmenjava je potekala v občini Cerknica, natančneje v OŠ Jožeta Krajca Rakek. V projektu je sodelovalo 43 mladih skupaj z mladinskimi voditelji v starosti od 15 do 25 let iz petih evropskih držav (Anglija, Bolgarija, Nemčija, Slovaška in Slovenija).

Moda in gozd (narava) sta bili rdeča nit izmenjave, a ne samo to. V predstavljanje posamezne države smo vključili razstavo, nacionalno obarvano večerjo (skuhali so jo udeleženci), predavanje in rajanje. Spoznavanje krajev, običajev, podobnosti in razlik na tak način je lahkotna in učinkovita oblika. Še bolj zanimivo je, da eno državo predstavijo udeleženci druge. Ob spoznavanju Slovenije smo pripravili pet modnih revij.

Z 'delanjem' mode želimo mladim približati naravoslovje ter večine in znanja iz zakladnice slovenskega podeželja. Moda, ki se nenehno spreminja, je področje, ki izziva, spodbuja domišljijo in ustvarjalnost. Gozd je neizčrpen vir navdiha (tišina, razmišljanje, ustvarjanje, barve, strukture ...) in materialov za modele. Navdušenje nad gozdnim bogastvom je bilo neizmerno, saj prihajajo mladi iz dežel, kjer o takšnem gozdnem bogastvu, kot je v Sloveniji, lahko le sanjajo. Upravičeno nam ga zavidajo.

Nekoč je nekdo zapisal: *Kjer je volja, je tudi pot*. Pri izpeljavi mladinske izmenjave, kot je *Moda in gozd*, je potrebno veliko volje. Veliko poti se odpira pa tudi zapira. Brez sodelovanja take dejavnosti preprosto ni možno izpeljati. Vse komunikacijske spretnosti, ki smo se jih (na)učili, smo uporabili pri iskanju partnerskih organizacij ter financerjev doma in v tujini. Glavnino sredstev je prispevala Nacionalna agencija MOVIT (EU program Mladina), del sredstev pa Urad za mlade RS (programsko financiranje), Ministrstvo za okolje in prostor (sistemsko financiranje) in Občina Cerknica. Z materialom nas je podprl Rdeči križ Cerknica, zelo dobro so se odzvali nacionalni in lokalni mediji.

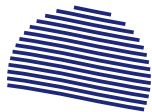
Ker dogodke 'delamo' ljudje, smo za sodelovanje zaprosili naše dolgoletne podpornike: *Andrej Šparemblek* iz cerkniškega Tur servisa je poskrbel za letalske karte; *Ksenija Dvorščak* iz Postojnske jame je omogočila udeležencem ogled jame, mi pa smo se oddolžili z dvema revijama za obiskovalce in goste; ozvočenje je 'častil' Radio 94 & NTR; v Piranu nas je gostila *Natalija Planinc*, duša društva Anbot, ki je našla tudi ladjarja za brezplačni prevoz do Solin; v Ljubljani je *Jasmina Kožar* poskrbela za revijo pred Škucem. Da pa smo mladinsko izmenjavo lahko izpeljali, gredo zahvale *Emilijani Baraga*, ravnateljici osnovne šole, ki podpira vseživljenjsko učenje tudi na tak način; brez *Tatjane Gostiša* iz Vitre (vodja projekta) in *Saše Klančar* (vodja izmenjave) pa si izpeljave ne bi mogli zamisliti.

Vsak od navedenih je v celoti izpolnil prevzete naloge. Kaj je sploh bolj učinkovito kot učenje ob delu? K uspehu je pripomogel tudi pripravljalni sestanek vseh petih organizacij letos maja, priprave vsake skupine doma in dobra podpora MOVIT-a.

Zelo dobro izpeljana mladinska izmenjava (evalvacija je to potrdila) je utrdila partnerstvo. K sodelovanju nas je povabil *Martin Clark*, idejni oče projekta *Moda in gozd*, iz angleške nevladne organizacije Grampus. Večkrat sem mu pripovedoval o bogastvu slovenskega podeželja v znanjih in spretnostih, ki se največkrat prikažejo v TVU. Tako bomo naslednje leto gostili več skupin iz Anglije. Učenci poklicnega izobraževanja (pet do osem v eni skupini) bodo v več skupinah pet do osem tednov praktično spopolnjevali znanje na treh področjih (arheologija, tradicionalne spretnosti in okoljske dejavnosti).

Ker ni (dobrih) idej nikoli preveč, vabim bralke in bralce Novičk, da nam pomagajo pri pripravi programa. Več na <http://www.vitra.si/>.

Bojan Žnidaršič (vitra@quest.arnes.si), Vitra Cerknica

Na poti do znanja

Izpolnite anketni vprašalnik in pridobite izobraževanje

E-izobraževanje tudi v Sloveniji dobiva vse večji pomen. V Edupoolu smo pričeli z izvajanjem raziskave *E-izobraževanje v slovenskih podjetjih*. Želimo si, da raziskavo izpeljemo skupaj, zato vabimo tiste, ki so v podjetjih odgovorni za izobraževanje zaposlenih, da izpolnite spletni anketni vprašalnik in si hkrati pridobite možnost sodelovanja v nagradni igri.

Nagrade so uporabne in zanimive, zato se vam bo sodelovanje obrestovalo:

- 1. nagrada:** E-izobraževanje za dobo enega leta s področja naprednih orodij v Excelu,
- 2. nagrada:** Velika kopalna brisača B2,
- 3. nagrada:** Frizbi in napihljiva žoga Spletno učenje.

Nagrajenci bodo obveščeni po elektronski pošti.

Z rezultati raziskave bomo prikazali stanje e-izobraževanja v slovenskih podjetjih in kakšno je zadovoljstvo z njim. Rezultati, o katerih vas bomo sproti obveščali na spletni strani <http://www.edupool.si/>, vam bodo v pomoč pri nadaljnji uporabi ali vpeljavi e-izobraževanja v podjetju.

Pri izpeljavi raziskave so nam v pomoč glavni pokrovitelj, Telekom Slovenije d.d., veliki pokrovitelji: Avtenta.si d.o.o., B2 d.o.o. ter Glotta Nova d.o.o., in pokrovitelj, Nevron d.o.o..

Spletni vprašalnik vam je na voljo na povezavi: <http://www.edupool.net/anketa/>.

Alenka Loboda (alenka.loboda@edupool.si),
Edupool – ponujamo izobraževanja

PRIPRAVLJAMO

Andragoški center Slovenije **Vabilo na petkovo izobraževalno srečanje**

Vabimo vas na predstavitev magistrske naloge Mihe Derganca z naslovom *Primerjava učinkovitosti dveh izobraževalnih metod pri vodenju delavnic z različnimi skupinami udeležencev*, ki bo v **petek, 15. septembra 2006**, ob 9.00 uri v sejni sobi Andragoškega centra Slovenije, Šmartinska 134 a.

V magistrski nalogi se je avtor ukvarjal s preučevanjem učinkovitosti dveh izobraževalnih metod in njuno uporabo na področju izobraževanja odraslih v slovenskih in mednarodnih podjetjih. Glavni namen naloge je bil opredeliti prednosti in pomanjkljivosti klasične predavateljske metode in metode *facilitacije* ter ugotoviti, kako uporaba obeh metod vpliva na zadovoljstvo udeležencev. Avtor je izpostavil pomembnost metod za prenos znanja in povezovanja ljudi v obdobju globalizacije in internacionalizacije podjetij, v katerega vstopamo. Sedanji čas in potrebe trga dejansko vplivajo tako na želje po drugačnih vsebinah, znanjih in izkušnjah kot tudi na uporabo različnih metod pri izobraževanju. V strateških usmeritvah naprednih podjetij (Citycorp, IBM, Renault, Nokia, Vodafone idr.) je zasledil, da večinoma poudarjajo prenavljanje miselnosti zaposlenih, izobraževanje in usposabljanje tudi na drugačen način.

V prvem delu magistrske naloge avtor predstavlja poglobljene teoretske vsebine dveh različnih metod pri izobraževanju odraslih: *facilitacije* in klasične predavateljske metode. Pri *facilitaciji* gre za proces, ki se osredotoča na to, kaj je treba izvršiti, kdo naj sodeluje oziroma se vključuje in kako oblikovati potek ter zaporedje nalog oziroma dejavnosti na delavnici, v skladu z željami udeležencev in sponzorja. *Facilitator* je nevtralen. Vsem udeležencem omogoča, da prispevajo svoje videnje zadeve in so pri tem dejavno vpleteni v reševanje, obenem pa dopusti ustrezno skupinsko dinamiko med udeleženci in zmanjša probleme ljudi, ko delajo skupaj. Pri klasični metodi je predavatelj izvor znanja; svoje znanje samo občasno dopolnjuje z nekaterimi pomožnimi učnimi sredstvi (računalnik, grafoskop s prosojnicami, filmi, slike, kasete in podobno gradivo). Udeleženci pasivno spremljajo posredovano vsebino.

V sedanjem času se po svetu izjemno uveljavlja metoda *facilitacije*, ki je potrebna za uspešno delo vodij ter za razvoj partnerskega in skupinskega delovanja. V zadnjih desetih letih doživlja pravi razcvet v ZDA. Uporabljajo jo za oblikovanje programov

oziroma delavnic in pri graditvi sprememb, novih odnosov ter procesov, ki pomagajo skupini in vodji uspešno končati delo (tako v gospodarstvu kot v družbeni sferi).

V obdobju enega leta je avtor za znane naročnike izpeljal izobraževanja - dvanajst delavnic (šest s klasično predavateljsko metodo, drugih šest s facilitacijo). Z vprašalnikom je pridobil mnenja udeležencev o samem izobraževanju. Naredil je primerjalno analizo učinkovitosti omenjenih dveh metod ob enaki vsebini in pri uravnoteženih različnih skupinah udeležencev (managerjev, strokovnih sodelavcev). Ob tem pa je ugotavljal tudi zadovoljstvo udeležencev.

Srečanje, na katerem vam bo torej mag. Miha Derganc predstavil svoje poglede in izkušnje, bo trajalo približno eno uro. Prosimo, da svojo udeležbo potrdite najkasneje en dan pred predstavitvijo Zdenki Birman Forjanič (tel.: 01 5842 571, faks: 01 5842 550 ali po elektronski pošti).

Zdenka Birman Forjanič (zdenka.birman.forjanic@acs.si), ACS

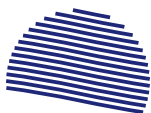
POSVETI, KONFERENCE

ePortfolio 2006

eStrategies for empowering learners (eStrategije za usposabljanje in podporo učečim se)

Oxford, Velika Britanija, 11. do 13. oktober 2006

Informacije o konferenci so objavljene na spletni strani <http://www.eife-l.org/news/ep2006/>.

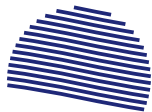

mLearn 2006

5th World Conference on Mobile Learning (Peta svetovna konferenca o mobilnem učenju)

Banff, Kanada, 22. do 25. oktober 2006

Informacije o konferenci dobite pri Deborah Zornes, MA, Manager, Research and Academic Services, Office of Research Services, Athabasca University, 1 University Drive, Athabasca, AB, T9S 3A3, Canada (tel.: +1 780 675 6275, faks: +1 780 675 6722, e-naslov: mlearn@athabascau.ca) in na konferenčni spletni strani: <http://www.mlearn2006.org/>.

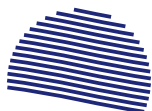

16. Statistični dnevi

Merjenje razvojne vloge in učinkovitosti javnega sektorja in politik

Radenci, Slovenija, 6. do 8. november 2006

Vse informacije o posvetovanju so objavljene na spletnih straneh http://www.stat.si/stat_radenci.asp, vse druge informacije pa lahko dobite pri Andreji Hočevar (tel.: 01 2415 114, faks: 01 2415 344, e-naslov: andreja.hocevar@gov.si).

2. mednarodni strokovni posvet

Zgodovina in vizija svetovalnega dela

Žalec, Slovenija, 17. november 2006

Informacije o konferenci dobite pri Boženi Ambrozius (bozena.ambrozius@guest.arnes.si) in Nataši Privošnik (natasa.privosnik@guest.arnes.si) ali pa na spletni strani <http://www.geocities.com/drustvosds/index.htm>.

NOVOSTI IZ KNJIŽNICE ACS

Bralcem Novičk sporočamo, da bo knjižnica ACS odprta za obiskovalce v sredo in petek od 10. - 12. ure ter v ponedeljek in četrtek od 14. - 16. ure. Vabljeni!

ASSESSING learning-to-learn : a framework / Jarkko Hautamäki ... (et al.). - Helsinki : National Board of Education, 2002 ((Helsinki University Printing House)). - 62 str. ; 25 cm. - (Evaluation ; 4/2002, ISSN 1238-4453). Dostopno tudi na: <http://www.edu.fi/julkaisut/learning.pdf>.

CASTELLI, Alessandro

ICT practitioner skills and training : banking and financial services / Alessandro Castelli. - Luxembourg : Office for Official Publications of the European Communities, cop. 2004. - 98 str. : tabele, graf. prikazi ; 30 cm. - (Cedefop Panorama series ; 95, ISSN 1562-6180)

CITIZENSHIP education at school in Europe. - Brussels : Eurydice, cop. 2005. - 88 str. : ilustr. ; 27 cm. Dostopno tudi na: <http://www.eurydice.org/Documents/citizenship/En/FrameSet.htm>.

CURRICULUM development guidelines : new ICT curricula for the 21st century : designing tomorrow's education. - Luxembourg : Office for Official Publications of the European Communities, 2001. - 47 str. : ilustr. ; 30 cm

DOBRI zgledi 2005 : gradivo : vsaka sprememba naj bo korak naprej / (Strokovni posvet Zveze društev za kadrovske dejavnost Slovenije), Portorož, Slovenija 23. in 24. marec 2005. - (S. 1.) : Zveza društev za kadrovske dejavnost Slovenije, 2005. - 68 str. ; 30 cm : graf. prikazi

DRŽAVLJANSKA vzgoja v Evropi / uredil Mitja Sardoč ; (prevod iz angleškega besedila Marjan Šimenc). - Ljubljana : Ministrstvo za šolstvo in šport, 2005 ((Postojna) : ČukGraf). - 96 str. : ilustr. ; 27 cm

HUSSEIN, Shubhanna

Developing e-learning materials : applying user-centred design / Shubhanna Hussain. - Leicester : National Institute of Adult Continuing Education = NIACE, cop. 2005. - IV, 51 str. : ilustr. ; 24 cm. - (NIACE e-guidelines ; 3)

KLERCQ, Jumbo

Keep on moving : 2nd policy paper on learning in later life in Europe / (author and project co-ordinator Jumbo Klercq) ; Pan European Forum for Education for the Elderly (PEFETE). - Baarn : Odyssee, 2005. - 12 str. : ilustr. ; 30 cm

LIFELONG learning bibliography : a European VET perspective : no 5-6 January-December 2003 / (edited by Cedefop, Library and Documentation Service, Marc Willem ... et al.). - Luxembourg : Office for Official Publications of the European Communities, cop. 2004. - 69 str. ; 30 cm. - (Cedefop Dossier series ; 6, ISSN 1608-9901)

NA poti k poklicu — in še dlje : zbornik = Education takes you on the right path, and beyond : review / (avtorji prispevkov Mojca Cek ... [et al.] ; zbrala in uredila Danuša Škapin ; prevod v angleški jezik Katarina Kavec ; avtorji fotografij arhiv CPI, Davorin Majkus). - Ljubljana : Center RS za poklicno izobraževanje, 2005. - 126 str. : ilustr. ; 24 cm

ODRASLE osebe z zmernimi, težjimi in težkimi motnjami v duševnem razvoju : zbornik prispevkov ob dvajseti obletnici Doma Škofljica CUDV Dolfke Boštjančič Draga / (uredniški odbor: Valerija Bužan ... [et al.]). - Ig : CUDV Dolfke Boštjančič Draga, 2005. - 104 str. : barvne fotogr. ; 22 cm

ODRASLI v učnem procesu : modul 1 / (avtorji: Jan Sorli ...[et al.] ; uredili: Metka Svetina, Ema Perme). - Ljubljana : Andragoški center Republike Slovenije, 2005. - Mapa (IV, 102 str.) : ilustr. ; 32 cm

OTROCI in mladina v prehodni družbi : analiza položaja v Sloveniji / (urednica Andreja Črnak-Meglič). - Ljubljana : Ministrstvo za šolstvo in šport, Urad Republike Slovenije za mladino ; Maribor : Aristej, 2005. - 327 str. : graf. prikazi ; 23 cm. - (Zbirka Juventa)

POLITIS, Anastasios E.

ICT practitioner skills and training : graphic arts and media sector / Anastasios E. Politis, Hans Danielson. - Luxembourg : Office for Official Publications of the European Communities, cop. 2004. - 87 str. : tabele, graf. prikazi ; 30 cm. - (Cedefop Panorama series ; 92, ISSN 1562-6180)

SCENARIOS toolkit / Tom Leney ... [et al.]. - Luxembourg : Office for Official Publications of the European Communities, 2004. - 86 str. : ilustr. ; 30 cm. - (Cedefop Dossier series, ISSN 1608-9901 ; 8)

ZGAGA, Pavel

The importance of education in social reconstruction : six years of the Enhanced Graz Process : developments, current status and future prospects of education in South-east Europe / Pavel Zgaga. - Ljubljana : Faculty of Education, 2005 (Ljubljana : Littera picta). - 117 str. ; 20 cm. - (Obrazi edukacije = Visages of education)

ADULTHOOD : new terrain / Mary Alice Wolf, editor. - San Francisco : Jossey-Bass, cop. 2005. - 102 str. : ilustr. ; 23 cm. - (New directions for adult and continuing education, ISSN 1052-2891 ; no. 108)

AGORA. 5, Identification, evaluation and recognition of non-formal learning : Thessaloniki, 15 and 16 March 1999 / [ed. by Eric Fries Guggenheim]. - Luxembourg : Office for Official Publications of the European Communities, cop. 2002. - 192 str. : ilustr. ; 30 cm. - (Cedefop Panorama ; 45, ISSN 1562-6180)

AGORA. 6 ; Reporting on human capital : is it possible to report on human capital and, if so, why and how? : Thessaloniki, 24-25 June 1999 / [ed. by Eric Fries Guggenheim]. - Luxembourg : Office for Official Publications of the European Communities, cop. 2002. - 130 str. : graf. prikazi ; 30 cm. - (Cedefop Panorama ; 29, ISSN 1562-6180)

CENCIČ, Majda

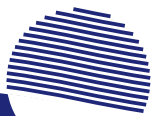
Pedagoška metodologija / Majda Cencič. - 2. dopolnjena izd. - Koper : Pedagoška fakulteta = Faculty of Education ; Capodistria = Facolta di studi educativi, 2005. - 56 str. : ilustr. ; 30 cm. - (Zbirka Študijska gradiva / Pedagoška fakulteta Koper ; zv. 10)

NACIONALNI program izobraževanja odraslih - realnost in perspektive / Deveti dnevi ljudskih univerz Slovenije 2005. - Ljubljana : Zveza ljudskih univerz Slovenije : Ministrstvo za šolstvo in šport, 2005. - 33 f. ; 30 cm

FIELD, Jane

Befriending learners / Jane field. - Leicester : National Institute of Adult Continuing Education = NIACE, 2005. - 48 str. : ilustr. ; 21 cm. - (NIACE Lifelines in adult learning ; 17)

Peter Monetti (knjiznica@acs.si), ACS

Programoteka

javnoveljavni izobraževalni programi za odrasle

www.acs.si/programoteka

Objavljamo javnoveljavne izobraževalne programe, ki so

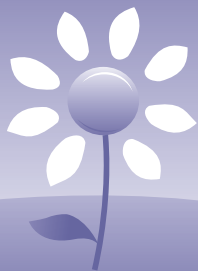
* oblikovani izključno za odrasle

* na novo oblikovani v skladu z veljavno šolsko zakonodajo ali jim je bila v skladu z novo zakonodajo podaljšana veljavnost

TEDEN VSEŽIVLJENJSKEGA UČENJA

16. - 22. 10. 2006

Deset let za Slovenijo, učečo se deželo
<http://tvu.acs.si>

<http://izobrazevanje.acs.si>

IZOBRAŽEVALNA PONUDBA ACS

Objavljamo izobraževalne programe, ki jih za izobraževalce odraslih izvajamo v šolskem letu 2005/2006

- izobraževalni programi •
- strokovna, informativna in
- izobraževalna srečanja •
- aktualna izobraževanja ACS

Na vaša vprašanja odgovarjamo v Forumu na spletni strani <http://izobrazevanje.acs.si/forum>

IZOBRAŽEVANJE ODRASLIH V SLOVENIJI
IZVAJALCI IN PROGRAMI 2005/2006

pregled več tisoč izobraževalnih programov in številnih organizacij po vsej Sloveniji

- Na spletni strani: www.acs.si/pregled

na spletni strani **www.acs.si**

* za tiste, ki se želite izobraževati

* in za tiste, ki sami izobražujete

svetovalni kotiček ACS

Andragoški center Republike Slovenije
Slovenian Institute for Adult Education